

מחנות שימור קיץ 2018

רקע כללי

במסגרת קידום קשרי התרבות בין ישראל וצרפת, נולד פרויקט שיתוף פעולה ייחודי בתחום שימור אתרים היסטוריים בין איקומוס ישראל וארגון רמפאר הצרפתי, שבמהלכו השתתפו צעירים ישראלים בעבודות שימור טירות היסטוריות בצרפת.

ראשיתו של הפרויקט המשותף בקיץ 2004, אז השתתפה לראשונה משלחת ישראלית במחנה שימור של ארגון רמפאר. הייתה זו יוזמה משותפת של תמר טוכלר חברת הועד המנהל באיקומוס ישראל ואנטואן מונפר מארגון רמפאר שנפגשו בכנס לבחינת הידוק קשרי התרבות בין המדינות והחליטו להקים פרויקט זה במשותף. תוך 3 חודשים יצאה משלחת ראשונה להשתתף במחנה שימור ראשון בצרפת. במהלך המחנה התנסו המתנדבים במגוון טכנולוגיות בנייה מתקופת ימי ביניים בהן סיתות אבן, שיטות בנייה, טיוח וייצור אריחי קרמיקה.

לאור הצלחת המחנה, הוחלט להמשיך ולהדק את הקשרים בין הארגונים ולהרחיב את היקף שיתוף הפעולה. במהלך השנים 2005-2017 נשלחו כ-500 מתנדבים ישראלים להשתתף במחנות שימור ברחבי צרפת, המתנדבים לקחו חלק בשיקום ושיחזור טירות עתיקות תוך כדי התנסות בסיתות אבן, חומרי מליטה, ואף חפירות ארכיאולוגיות. בנוסף בחלק מהמחנות אף התנסו במלאכות נוספות כגון נגרות ושימור עץ, פיסול באבן ונפחות, שימור ויטראז'.

מלבד ערכי השימור, ההתנסות המקצועית והעברת הידע, מעודד הפרויקט חשיפה לתרבויות שונות ויצירת דיאלוגים בין המשתתפים. זאת על ידי מפגש בלתי אמצעי בין ישראלים למתנדבים מארצות אחרות, מפגשים המסייעים למיגור דעות קדומות, וכלי תדמיתי חשוב למדינת ישראל.

הפרויקט זכה מספר פעמים להצדעה מיוחדת ומרגשת בצרפת עת הוקדש ב"כנס השימור הלאומי" שנערך בלובר בפריס פאנל שלם לפרויקט שיתוף הפעולה בין ישראל וצרפת. בהמשך לשיתוף פעולה הפורה בצרפת התקיימו בארץ שני מחנות שימור במצודה הצלבנית בעכו (2007) ובחאן שאורדה בעיר העתיקה (2011). המחנות זכו לתהודה רבה בארץ ובצרפת וסיקור תקשורתי נרחב.

בקיץ 2008 יצאה משלחת גדולה להשתלמות מקצועית ייחודית בפאריס בנושאי שימור, בשיתוף תכנית המאסטר ללימודי שימור בטכניון. ב-2014 כחלק מציון עשור לפרויקט התקיים יום פתוח אשר חשף את מלאכות השימור המסורתיות. בשנים האחרונות הפרויקט התפתח ונשלחות משלחות לסדנאות שימור לתקופה קצרה יותר ומותאם לקהל המתעניינים (לא סטודנטים) בתחום השימור הפיזי של אתרי מורשת.

מנהלת הפרויקט

ליונל דרמון 052-6733929
icomosisrael@gmail.com

תמר טוכלר 052-3869460
tuchler@shimur.org.il

המחנות בצרפת

מחנות השימור בצרפת פזורים ברחבי המדינה. כל מחנה אורך בין עשרה ימים לשבועיים וחצי, במהלכו מתגוררים בתנאי מחנה (אוהלים או מבנה של העמותה) יחדיו כל המתנדבים: רובם מצרפת והשאר מרחבי העולם. לכל מחנה נשלחים בין 2-4 צעירים ישראלים מטעם איקומוס ישראל. המחנות מתקיימים **בצרפתית** אך חלק מהמדריכים דוברי אנגלית.

במהלך תקופת המחנה עוברים סדנת הכשרה מקצועית אחת במגוון תחומים: סיתות אבן, עבודה בנייה באבן, יצירת אריחי קרמיקה, פיסול באבן, ויטראז', נגרות עץ ועוד.. בהתאם למה שצריך לשחזר בטירה. לעיתים אף נערכות חפירות ארכיאולוגיות בחלק מן המחנות.

במהלך השהות במחנה עובדים מדי יום בשימור ושיקום הטירות, נוטלים חלק בעבודות המחנה ומשתתפים בהרצאות ובסדורים מקצועיים וכן באירועי תרבות מקומיים (לדוג': פסטיבלים של ימי הביניים). סופי השבוע מוקדשים לסיורים באזור הקרוב למחנה.

המחנות זוכים לחשיפה נרחבת כל שנה בכלי התקשורת השונים בצרפת. כמדי שנה גם בקיץ האחרון רואיינו מתנדבים ישראלים לעיתונים ולרשתות הטלוויזיה המקומיות.

תהליך הרישום

אנו מקיימים מפגש הכירות שבו יינתן מידע נוסף על המחנות וראיון אישי על מנת לבחון את מועמדותכם והתאמתכם למחנה. בהתאם לכך ייקבע השיבוץ למחנות בתאריכים רלוונטיים. המחנות מתקיימים במגוון תאריכים מאמצע יולי עד תחילת ספטמבר באזורים שונים צרפת.

- המפגש יתקיים **במקוה ישראל**, ויכלול פרזנטציה וראיון אישי.
- כמספר ימים אחרי המיונים תקבלו הודעה על מידת התאמתכם לפרויקט.
- מי שיתקבל לפרויקט ישלם את דמי ההרשמה (ראה פירוט עלויות).
- קניית כרטיס טיסה וכרטיס רכבת באופן עצמאי.

מנהלת הפרויקט

ליונל דרמון 052-6733929
icomosisrael@gmail.com

תמר טונלר 052-3869460
tuchler@shimur.org.il

עלויות השתתפות במחנה שימור:

1. עלות ההשתתפות במחנה מתחלקת ל 3 חלקים:
דמי הרשמה וביטוח: 750 ₪, ישולמו מראש לפני היציאה מהארץ אך אחרי תהליך המיון ובחירת המחנה.
2. עלויות המחנה: התשלום כולל את ההדרכה בסדנאות המקצועיות, לינה (אוהלים/חדרים), אוכל במשך תקופת המחנה, וסיורים בסופי שבוע. התשלום מתבצע במחנה עצמו ומשולם ביורו, מחיר כל מחנה נע בין 150-250 יורו.
3. עלות כרטיס טיסה והגעה למחנה ברכבת.

כל המידע יפורט ביום הפרזנטציה.

איקומוס ישראל

עיסוקה העיקרי של **איקומוס** הוא שימור והגנה על אתרי מורשה תרבותית. זהו ארגון לא ממשלתי, יחיד מסוגו, אשר מוקדש לקידום ויישומן של תיאוריה, מתודולוגיה וטכניקות מדעיות בשימור מורשה ארכיטקטונית וארכיאולוגית. עבודתה של איקומוס מבוססת על העקרונות אשר נקבעו בשנת 1964 באמנה הבינלאומית בנושא שימור ושחזור של מונומנטים ואתרים - אמנת וונציה.

איקומוס מאגדת כיום למעלה מ 7,500 אנשי מקצוע מרחבי העולם. חברי איקומוס תורמים לשימור המורשת ולקידום ושיפור הסטנדרטים והטכניקות של שימור המורשה התרבותית לסוגיה השונים: מבנים, ערים היסטוריות, נופי תרבות ואתרים ארכיאולוגים.

כארגון בינ"ל, מאגדת איקומוס מומחים מתחומים שונים התורמים ליצירת מאגר ידע בין תחומי. בין חבריה, ארכיטקטים, היסטוריונים, ארכיאולוגים, היסטוריונים של האמנות, גיאוגרפים, כלכלנים, משפטנים, אנתרופולוגים, מהנדסים ומתכנני ערים, המובילים את העיסוק והמחקר בשימור בארץ ובעולם.

איקומוס מייצעת לאונסק"ו בכל הקשור להערכת והכרזת אתרי מורשת התרבות העולמית, הכללת אתרים ברשימה הטנטטיבית וניטור אתרים אלה. כמו כן פועלת ברחבי העולם באמצעות וועדות לאומיות המתפקדות במסגרת מדינותיהן, ומנגנון מרכזי היושב בפריס.

המועצה הישראלית של איקומוס מונה כיום עשרות חברים, פרטיים כמוסדיים, מאנשי המקצוע המובילים בתחום השימור בארץ. עבודתה המקצועית של איקומוס מתבצעת באמצעות וועדות מדעיות. כל וועדה מאגדת מומחים בנושא ספציפי כגון הוועדה לערים היסטוריות, הוועדה ההנדסית וכדומה. הוועדות המדעיות פועלות באופן דומה למבנה הוועדות הלאומיות של איקומוס, כאשר לכל וועדה מדעית מקומית קיימת וועדה מקבילה ברמה הבינ"ל המאגדת את עבודת הוועדות הפזורות בארצות השונות. זהו הכלי המרכזי לעבודת הארגון ולהעברת מידע מקצועי בין מומחים מובילים בעולם בתחום השימור.

מנהלת הפרויקט

ליונל דרמון 052-6733929
icomosisrael@gmail.com

תמר טונלר 052-3869460
tuchler@shimur.org.il

איקומוס ישראל עורכת פעילויות, כנסים, הרצאות וסיורים באופן קבוע. במאמץ לקדם בנושאים מקצועיים תוך שימת דגש על אופן היישום בארץ. איקומוס לוקחת חלק בכנסים המשותפים לגופים העוסקים בשימור, הוועד הישראלי לאונסק"ו, רשות העתיקות, רשות הטבע והגנים הלאומיים והמועצה לשימור אתרים. בניסיון להרחיב את קהל המתעניינים בנושא השימור בארץ, פותחת ומזמינה איקומוס לחלק גדול מפעילויותיה גם את הקהל הרחב.

איקומוס ישראל היא הגוף הרשמי אשר נבחר על ידי הוועד הישראלי למען אונסק"ו במשרד החינוך והתרבות לניטור האתרים בישראל שהוכרזו כאתרי מורשת עולמית ולבחינת אתרים מועמדים להכרזה. בשנים האחרונות נטלה איקומוס ישראל חלק מרכזי בתהליך הכרזתם של העיר הלבנה בתל אביב והגנים הבהאים בחיפה ובעכו כאתרי מורשת עולמית, ליוותה את תהליך ההכרזה של אתר תל דן וערכה ניטור באתר מצדה.

איקומוס מפנה מאמצים בשנים האחרונות לעידוד החברות הצעירה והסטודנטאלית בארגון. במאמץ להגדיל את מספר החברים הצעירים הועמדו דמי החבר לאנשי מקצוע צעירים על מחצית מהסכום הרגיל, ונמשך פיתוח פרויקטים כמו פרויקט מחנות השימור איקומוס - רמפאר, אשר פונים ברובם לאנשים צעירים מתחום השימור.

ארגון רמפאר - Rempart

ארגון רמפאר הוקם לפני כ-40 שנה במטרה לעלות את המודעות הציבורית והמקצועית בנושא שימור המורשת הבנויה והתרבותית בצרפת. ארגון רמפאר משמש כארגון גג ל-170 עמותות שימור מקומיות הפזורות ברחבי צרפת והפועלות ללא מטרת רווח במטרה לקרב את הציבור הרחב לנושא השימור.

ארגון רמפאר מארגן מדי שנה מאות מחנות שימור ברחבי צרפת במהלך כל חודשי השנה, במסגרתם פועלים כ-3500 מתנדבים בשימור ושיקום טירות, כנסיות, גנים הסטורים, מתקנים חקלאיים, דרכים היסטוריות ועוד. הארגון היה שותף עד כה לשיקומם של כ-2,000 אתרים. המחנות ממוקמים בתוך האתר בו מתבצעות סדנאות ההכשרה ועבודות השימור. המחנות פתוחים הן לאנשי מקצוע, והן לאנשים בעלי עניין שאינם מתחום השימור. כ-75% מהמשתתפים הם צרפתים, ו-25% הם מתנדבים מרחבי העולם.

לפרטים נוספים ושאלות ניתן לפנות אלינו במייל
icomosisrael@gmail.com

מנהלת הפרויקט

ליונל דרמון 052-6733929
icomosisrael@gmail.com

תמר טונלר 052-3869460
tuchler@shimur.org.il